

ONTWERPER PIET HEIN EEK

TEGENDRAADS EN BEVLOGEN

‘Vijf maten te groot, twee keer te duur, verwaarloosd, met gaten in het dak en overal afbladderende verf’. Toch verloor ontwerper Piet Hein Eek (43) zijn hart aan de voormalige keramiekenfabriek van Philips, zijn nieuwe stek op Strijp R. Een gesprek over zijn ambities, sloophout en design, brood en afwasborstels.

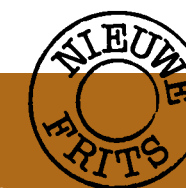
TEKST: MONIQUE VAN EMPEL
FOTO'S: GERARD VAN HAL

Zodra hij over Strijp R praat, twinkelen zijn ogen. Hij pakt de tekeningen erbij, maakt grapjes en springt in het gesprek van de hak op de tak. Héus, we komen wel uit op Strijp R, maar first things first, de ontwerper Eek.

De ontwerper die in 1990 wereldwijd doorbrak met zijn ‘Sloopkast’ en eigenlijk nog altijd hetzelfde doet als toen: schoonheid zoeken én vinden waar anderen het niet zien. „Ik ben ontzettend tegendraads. Als iedereen naar links gaat, ga ik met mijn mensen naar rechts.

Als iedereen strakke, nette dingen maakt, hebben wij juist alle ruimte om grove en robuuste dingen te maken. Enerzijds zoeken wij bewust onze kansen aan de andere kant van het spectrum. Tegelijkertijd zien en waarderen wij ook die andere schoonheid. En het blijkt nog lucratief ook.”

Piet Hein Eek is een back-to-basic ontwerper. Zijn modellen zijn eerlijk; qua materiaal, vormgeving én prijs. Hij heeft niet meegedaan aan de hype van dure unica, waar veel ontwerpers zich de laatste jaren mee in en uit de markt prijzen. „Ik maak liever een betaalbare collectie dan dure dingen. Betaalbaar is moeilijker te realiseren en daarmee voor mij waar-

PASPOORT

Naam: Piet Hein Eek

Woonplaats: Geldrop

Geboren: Purmerend, 02-04-1967

Gezin: getrouwd met Jeanine Keizer en vader van Lieve (14), Roosje (12) en Geertje (12)

Opleiding: Akademie Industriële

Vormgeving Eindhoven

Bedrijf: Eek en Ruijgrok BV

Site: www.pietheineek.nl

Als je niet de prijs voorop stelt, maar het product zelf, gecombineerd met een goede manier van ontwerpen en produceren, ben je eigenlijk heel commercieel bezig bent. Wat niet wil zeggen dat de prijzen dan ook maar exorbitant hoog moeten zijn.”

Ratio of emotie?

„Ha, je dacht zeker dat ik nu ‘emotie’ zou zegen. Maar nee, ik ben eigenlijk heel rationeel, pragmatisch en van de grote lijnen. Het eerste wat ik opschreef toen ik eindexamen deed was, dat als je goed wilt kunnen functioneren, je ervoor moet zorgen dat je je als een vis in het water voelt. De randvoorwaarden moeten goed zijn. Want je goed voelen, gaat natuurlijk niet als je de hele dag tegen een stel chagrijnige collega’s aan kijkt, of in een donker hok zit te werken. Dus ga je rationeel aan de gang om je omstandigheden te optimaliseren. Alles is een kwestie van je grenzen stellen en bewaken en omstandigheden creëren waarin je je goed voelt en lekker werkt. Dan volgt de rest vanzelf.”

‘Iedereen wil hetzelfde strak gestoffeerde bankje op lage pootjes’

devoller. Om een goed product in de markt te zetten voor een acceptabele prijs, moet je veel meer hobbels nemen. Goed betaalbaar design impliceert dat je je organisatie goed op poten hebt; je productie, de inkoop en verkoopkanalen. Dat hele proces, dát vind ik leuk om te doen.”

Financieel belang komt voor jou op de tweede plaats, heb je ooit gezegd.

„Passie voor het product staat bij mij, bij ons, voorop. Ik wil een creatief, duurzaam en waardevol product maken. En een relatief groot deel van onze prijs is de kostprijs. Als iemand dus iets van ons koopt, hebben ze in meerdere opzichten een waardevol product. Je ziet nu – eindelijk – in de prijs-kwaliteitverhouding een kentering in de wereld. Decennia lang kochten mensen puur op prijs: hoe goedkoper, hoe beter, ongeacht smaak of kwaliteit. Nu kopen mensen brood omdat ze het lekker vinden, bij een bakker die van brood houdt en dat zo goed en lekker mogelijk wil maken. De prijs is ondergeschikt aan kwaliteit en passie.

„Wij konden destijds de Sloopkasten over de hele wereld verkopen. Iedereen wilde ze hebben. Maar dat hebben we niet gedaan. Een rationeel besluit en volstrekt a-commercieel. Maar ik wilde gewoon niet de rest van m’n leven alleen maar die kasten produceren. En op een beurs in je nette pak moeten staan en mensen ontvangen, is wel een van de meest rottige dingen die je in je leven mee kunt maken. Dat doe ik nooit meer. Ik wilde nieuwe dingen ontwerpen en daar furore mee maken.”

„En nu hebben we inderdaad een bedrijf waarin we constant nieuwe dingen kunnen doen, op allerlei gebieden, ook met andere materialen. Had ik op dat moment geen rationele afweging gemaakt, dan was ik gaan verkopen in New York; want dat was o zo sexy toen. Ik kon gratis de hele wereld over vliegen met die kasten. Maar ik wilde hier aan de slag en niet ergens op de wereld een kast promoten die ik al heb. Zo ben ik wel twintig keer heel bewust ergens níet geweest.”

STRIJP R: VERHALENFABRIEK

Het complex Striip R wordt méér dan alleen het werkterrein van Piet Hein Eek. Het wordt een soort ‘verhalenfabriek’, met sprookjesverzamelaars, groenkeners, kookgekken, kunstenaars, muzik-liefhebbers en filmmakers. Piet Hein: „We gaan samenwerken met verschillende experts die op hun eigen gebied garant staan voor een gevarieerd en kwalitatief hoogstaand aanbod producten, advies en diensten. Zo dienen de eerste en tweede verdieping van de hoogbouw als expositieruimte. Hiervoor werken we samen met LINK Art Company. Een deel van de Link-collectie zal permanent te zien zijn. Naast moderne kunst en thematentoonstellingen, kan het ook zijn dat we oude kunst of antiek laten zien. Net wat past. Of juist niet natuurlijk! Eventueel komt op de bovenste etage een Bed & Breakfast, maar dat zien we wel.”

„In het voorgebouw, waar ook het restaurant zit, willen we ateliers gaan verhuren. We gaan ook samenwerken met het Belgische bedrijf Sprookjes NV van Leo Coolen, die een enorme collectie curiosa en snuisterijen heeft verzameld. Spullen die verhuurd en gebruikt worden voor de meest spectaculaire inrichtingen en shows over de hele wereld. In Milaan was een lamp van mij te zien, gemaakt van lampenkappen uit Leo’s voorraad. Ook komt er mogelijk een samenwerking met een veilinghuis. Misschien gaan we hier veilingen houden of kunnen we spullen tentoon stellen die geveild gaan worden.”

„Zeker is in elk geval de samenwerking met de Engelse ontwerper Tom Dixon. Zijn ideeën en producten sluiten naadloos aan op die van ons en hij opereert een beetje op vergelijkbare wijze. Bovendien klikt het altijd als we elkaar ontmoeten. Tijdens de Dutch Design Week exposeert Tom bij ons en ook gaan we zijn producten verkopen. En hij gaat mij doen, in zijn pand in Londen. Veel samenwerkingen zijn al rond en aan de rest wordt gewerkt. Zo’n mega-project als Striip R groeit en blijft groeien. En ik heb daar alle tijd voor. De rest van m’n leven!”

Maar je hebt wel zowat over de hele wereld gereisd. Deels om je naamsbekendheid te vergroten, deels voor het goede doel. Met het Wereld Natuur Fonds naar de Amazone en Zambia en voor Fair Trade Original naar Vietnam voor een project met lokale houtbewerkers. Zeg het maar: liever uit of thuis?

„Reizen is natuurlijk best leuk en inspirerend, maar het kost zoveel tijd. En het is niet zo'n rendabele bezigheid. Daarbij vind ik het thuis gewoon fijner, leuker ook met Jeanine en de meiden. (Eek is getrouwd met keramiste Jeanine Keizer en vader van de tieners Lieve en de eeneïge tweeling Roosje en Geertje, red.) Als ik hier ben, ben ik in m'n element. Het is goed voor de creativiteit en continuïteit. De organisatie loopt beter, alles gaat meer vanzelf, en dat bevalt me heel erg.”

'Ik ga ook lullige, onbenullige dingen verkopen'

Je bent geboren in Purmerend en opgegroeid in Edam. In 1986 kwam je naar Eindhoven toe om hier aan de Akade-

mie Industriële Vormgeving (de huidige Design Academy) te studeren. De Randstad of Brabant?

„Het was wel even wennen, maar nu ben ik hier heel happy. Brabanders zijn veel zachter, vriendelijker en minder assertief. In Amsterdam en omgeving probeert iedereen je met de mond te bevechten en dat vind ik vrij onplezierig.”

Geldrop of Eindhoven?

„Eindhoven natuurlijk, dat is een stad, daar gebeurt veel meer. Maar we blijven wel in Geldrop wonen. Even was er sprake van dat we zelf ook op Strijp R zouden gaan wonen. Maar dan woon je op je eigen koninkrijk en weet iedereen hoe laat ik naar bed ga. Of wanneer Eek weer eens een feestje geeft.”

En dan heb je Frankrijk nog.

„Ja, ik ben in de Dordogne bezig met het bouwen van twee vakantiehuisjes. Geweldig. Ik ben m'n hele leven al gek op ruïnes. Iets terug te brengen in de oude staat waarvan jij denkt dat het ooit zo was, dat is kicken. In feite doen we dat op Strijp R ook: met dingen uit het verleden iets nieuws maken. Dat zit heel erg in me. Met machines, technieken en materialen maak ik iets nieuws, dat tegelijkertijd heel authentiek en vertrouwd is. Zo voelt Frankrijk volstrekt natuurlijk, ook al staat er een glazen pui, die er vroeger echt niet was. En Strijp R komt straks

DUTCH DESIGN WEEK

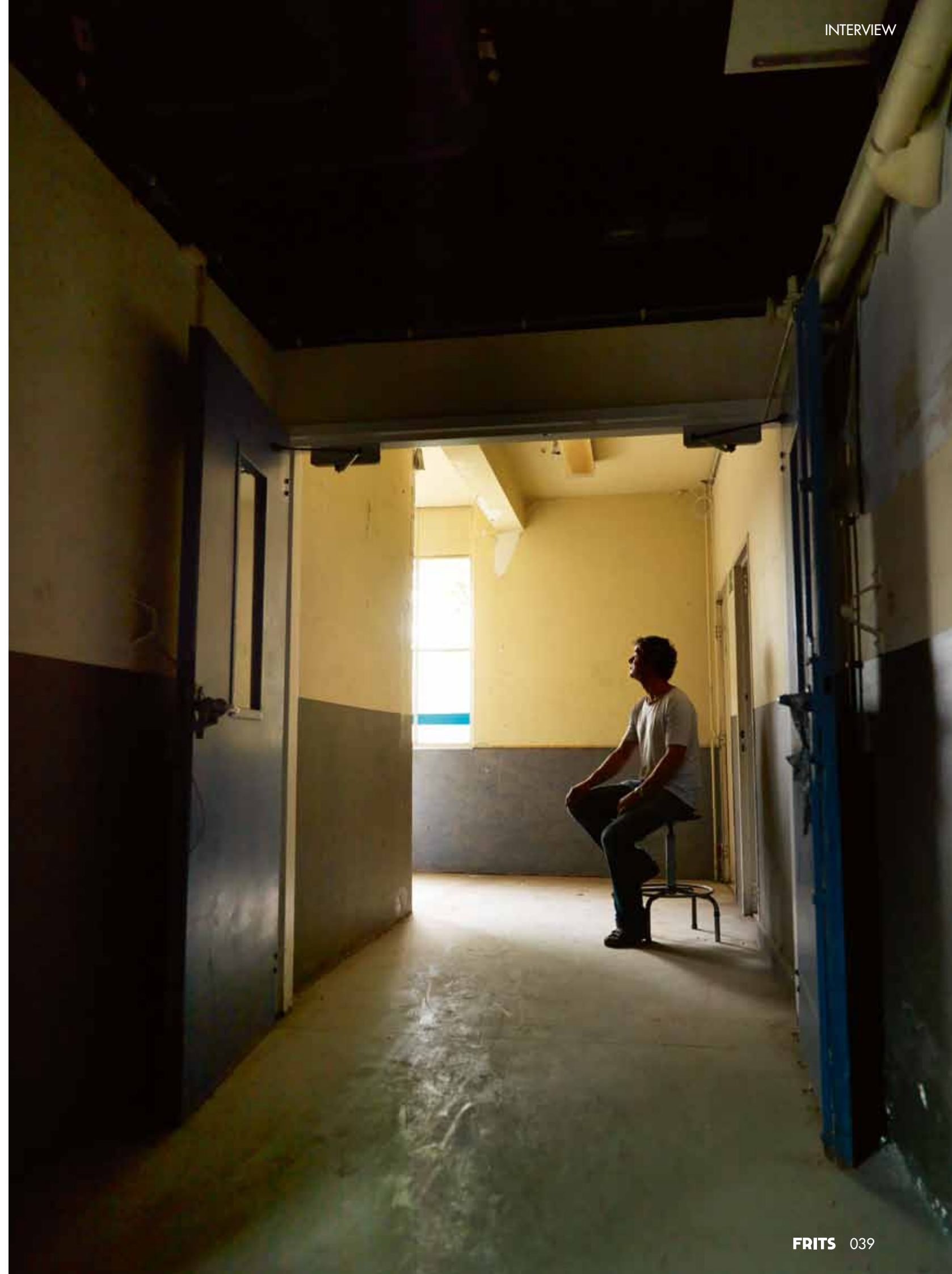
Strijp R wordt tijdens de Dutch Design Week officieel geopend door burgemeester Rob van Gijssel. Het pand, winkel, expositieruimte en restaurant zijn dan toegankelijk voor publiek. Piet Hein kijkt ernaar uit: „Het wordt zoooo gaaf allemaal. We zijn zéker nog niet klaar, maar we gaan zeker wél open.” De DDW is van 23 t/m 31 oktober.

origineler tevoorschijn dan Philips het ooit gebouwd heeft. Ook hier respecteren we wat er was en is, voor de materialen die er al zijn en die we opnieuw kunnen gebruiken.”

Oké, Strijp R. Daar komen niet alleen je werkplaatsen, kantoren en opslag maar ook een winkel, een galerie en een restaurant. Je richt je zo nadrukkelijker op de consument. Waarom?

„Onze klanten snappen het beter dan onze dealers. Dat verhaal van het brood. De dealer laat het eigenlijk afweten. A hebben we maar een beperkt aantal dealers in Nederland en B nemen die nóg beperkter af. Hebben we bijvoorbeeld tien nieuwe dingen, dan nemen ze er hooguit twee op in hun collectie en die andere acht ziet geen mens. Daar erger ik me enorm aan. Wat wij maken is goed en zelfs commercieel, want zelf verkopen we het wél. Maar winkels durven niet meer in te kopen. Zeker niet als het anders is dan anders. Iedereen wil hetzelfde strak gestoffeerde bankje op lage pootjes.”

„Het is een sterk mechanisme: mensen zijn geneigd om op de succesvolle weg door te blijven gaan. Maar dat is een kruideniersmentaliteit waar ik helemaal schijtziek van ben. Als je pretendeert design te verkopen, moet je juist ook de alternatieve kant laten zien. Oók om verkopen in de toekomst mogelijk te blijven maken. Op een gegeven moment is het publiek al diezelfde bankjes ook spuugzat en wordt er niks meer verkocht. Behalve die ene fluffy gestoffeerde bank die een andere winkel neer durft te zetten. Met als gevolg dat iedereen massaal fluffy banken gaat inkopen. Verschrikkelijk, hoe iedereen elkaar nadoet. Zo werkt de hele markt en ik heb daar zo'n hekel aan. Kortom: hoogste tijd om zélf een platform te creëren en te laten zien wat we allemaal in huis hebben. Op onze eigen manier,

in onze eigen ambiance.”

„Ik ga ook hele lullige, onbenullige dingen verkopen in onze winkel zoals een afwasborstel. Maar dan wél de beste afwasborstel ter wereld. Tenminste in onze ogen en van de mensen met wie we gaan samenwerken. We selecteren één espressoapparaat waarmee je de lekkerste koffie maakt, één horloge, één stereo, één fiets, één fotocamera. Er zit geen lijn in en er klopt helemaal niks van, maar daarom past het zo bij ons. Wij doen zelf de selectie en inkoop, waarbij het verhaal en de mens achter het product belangrijker zijn dan een merk of award.”

Je bent er nogal zeker van.

„Ja, en het restaurant wordt met kop en schouders het mooiste restaurant van Eindhoven en omgeving. De halfopen keuken, de raampartijen, het glazen dak, het licht; het wordt super om daar te kunnen eten. Zeker als er nog allerlei zandvlaktes zijn waar kinderen kunnen ravotten en waar je lekker fikkie kunt stoken. Er komt een bar in van oude verwarmingsbuizen, de gevels en ramen komen uit de gesloopte buurpanden. Natuurlijk sluit ook het eten weer aan bij onze manier van werken. Eten wat de pot schaft maar ook 'a la carte' eten.”

Om vijf uur gaat het licht niet uit op Strijp R?

„Zeker niet. Ons plan past helemaal in het beleid van de gemeente Eindhoven om oude industriële gebieden gemengd te ontwikkelen. Werden vroeger wonen en werken rigoureuus van elkaar gescheiden, op Strijp S en R worden die juist gecombineerd. Ik geloof heel erg in die grootstedelijke ontwikkeling. Strijp S wordt denk ik het nieuwe centrum en maakt Eindhoven in een klap van een duffe tot een interessante stad, van zelfs internationale allure. Nooit meer een dooie boel dus.” 🍷

EEK IN EINDHOVEN

Galeries en musea, winkels en particulieren van over de hele wereld hebben Piet Hein Eek in huis. In Eindhoven daarentegen is bijna niks van zijn hand te vinden. Alleen het ingepakte bushokje van Rietveld tegenover het Gemeentehuis, de kast achter de bar van eetcafé De Karseboom ('maar volgens mij willen ze daar nu na tien jaar van af') en de wand met paskamers bij Sissy Boy in de Piazza; gemaakt van oude reclameborden uit Eindhoven en omgeving; dat dan weer wel.

FRITS geeft één exemplaar weg van het 'Boek Piet Hein Eek', winkelwaarde 59,95 euro, dat is beschikbaar gesteld door Uitgeverij De Boekenmakers. Stuur een mail naar redactie@frits.nl

